

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1, 10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΓ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1237

Γ' Στάσις Χαιρετισμῶν
24 Μαρτίου 2006

Συντάκτης † ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Τὸ βραβεῖο τῆς ἐγκρατείας

«Χαῖρε, τὸ στέφος τῆς ἐγκρατείας» (Ἀκάθ. ὕμν. Ν16')

Ὁ Ἀκάθιστος ὕμνος, ἀγαπητοί μου, μοιάζει μὲ ἀνθοδέσμη. Ὅπως ἐκεῖνος ποὺ φτειάχνει μιὰ ἀνθοδέσμη διαλέγει λουλούδια, τὰ δένει μὲ μιὰ κλωστή καὶ τὰ προσφέρει, ἔτσι καὶ ὁ ἀνώνυμος ποιητῆς τοῦ Ἁκαθίστου διαλέγει ἄνθη ἀπὸ τὰ πνευματικὰ λιβάδια, τῆς ἁγίας Γραφῆς, τῆς φύσεως καὶ τῆς ἱστορίας, ἄνθη ποιητικά, εἰκόνες καὶ παραδείγματα. Ἀπὸ αὐτὰ πλέκει τὸν ὕμνο του καὶ τὸν προσφέρει στὴν ὑπεραγία Θεοτόκο. Μετρῶ τὰ ἄνθη τῆς ἱερᾶς αὐτῆς ἀνθοδέσμης καὶ τὰ βρίσκω 144. Κάθε «Χαῖρε» εἶνε κ' ἓνα ἄνθος.

Δώστε μου γιὰ λίγο τὴν ὑπομονή σας, γιὰ νὰ ἐρμηνεύσουμε ἓνα ἀπὸ τὰ «Χαῖρε» ποὺ ἀκούσαμε. Εἶνε τὸ «Χαῖρε, τὸ στέφος τῆς ἐγκρατείας» (Ἀκάθ. ὕμν. Ν16').

«Χαῖρε, τὸ στέφος τῆς ἐγκρατείας». Τί σημαίνει **στέφος**; τὸ καταλαβαίνουμε; Ὅπως πᾶμε, γιὰ νὰ μάθουμε τὰ ἑλληνικά, θὰ πηγαίνουμε ἔξω. Μὲ πῆρε ἓνας ἀπὸ τὴ Νέα Ὑόρκη καὶ μοῦ λέει: —Ἐχω χαρά· στὴν Ἑλλάδα πῆγα γυμνάσιο - λύκειο, ἑλληνικά δὲν ἔμαθα· τώρα ἐδῶ πάω σ' ἓνα σχολεῖο ποὺ διδάσκονται **ἀρχαῖα ἑλληνικά**... Ποῦ καταντήσαμε, τὰ παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος νὰ μὴ γνωρίζουν τὴ γλῶσσα τους!

Τὸ **στέφος**, λοιπόν, εἶνε λέξις τῆς ωραίας ἑλληνικῆς γλώσσης ποὺ σημαίνει «στεφάνι». Τὸ δὲ στεφάνι μᾶς ὑπενθυμίζει τοὺς ἀρχαίους **ἀθλητάς**. Πολλοὶ ἦταν οἱ ἀγῶνες στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα. Σπουδαιότεροι ἦταν οἱ Ὀλυμπιακοί, στὸ στάδιο τῆς Ὀλυμπίας. Ἐκεῖ συνέρρεαν ἀπ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα ἀθληταὶ καὶ τὸ Πανελλήνιο παρακολουθοῦσε ἐπὶ ἡμέρες τὰ ἀγωνίσματα. Καὶ κατὰ τὴ διάρκεια τῶν ἀγῶνων σταματοῦσαν οἱ πόλεμοι· εἶχαν ἐκεχειρία, εἰρήνη.

Στοὺς Ὀλυμπιονίκας ἐδίδοντο μεγάλες **τιμές**. Ἐθεωροῦντο ἥρωες. Οἱ πόλεις, ἀπ' τὶς ὁποῖες κατήγοντο, γκρέμιζαν πρὸς χάριν τους

τὰ τεῖχη. Τί νόημα εἶχε αὐτό; Μιὰ πόλις ποὺ ἔχει τέτοια παλληκάρια, ἔλεγαν, δὲν χρειάζεται τεῖχη· κάστρο τῆς εἶνε ἡ ἀνδρεία τους. Καὶ ἡ ἱστορία μαρτυρεῖ, ὅτι πράγματι ὄχυρά, ποὺ ἐθεωροῦντο ἀπόρθητα, ἔπεσαν, διότι αὐτοὶ ποὺ τὰ φύλαγαν δὲν εἶχαν ψυχὴ. Παράδειγμα ἡ γραμμὴ Μαζινό. Ἀδύνατον νὰ περάσῃ ἡ Γερμανία! ἔλεγαν οἱ Γάλλοι. Καὶ ὁμως ἡ γραμμὴ ἔπεσε. Γιατὶ οἱ Γάλλοι εἶχαν τὴ νοοτροπία τοῦ «πουρκουά»; ποὺ σημαίνει «γιατὶ νὰ πολεμήσουμε»; Ἀντιθέτως τὸ Μεσολόγγι —ποὺ ἡ ἐπέτειός του ἐορτάζεται τὴν Κυριακὴ τῶν Βαῖων— τί ἦταν; Ἐνας ταπεινὸς φράχτης. Κι ὁμως ἐπάνω σ' αὐτὸν ἔσπασαν τὰ ἀλλεπάλληλα κύματα τῶν ἐχθρῶν τοῦ γένους. Γιατί; Διότι εἶχε γενναίους ὑπερασπιστάς.

Τιμὴ λοιπὸν στοὺς Ὀλυμπιονίκας. Καὶ **βραβεῖο!** Τί βραβεῖο τοὺς ἔδιναν; χρήματα, χρυσᾶ κύπελλα; διαμάντια;... Ὅλο τὸ βραβεῖο τους ἦταν **ἓνα στεφάνι** ἀπὸ φύλλα δάφνης ἢ ἐλιάς. Τί μεγαλεῖο! Σήμερα οἱ ἀθληταὶ, ἰδίως οἱ ποδοσφαιρισταὶ, πωλοῦνται καὶ ἀγοράζονται μὲ ἑκατομμύρια. Γενεὰ μπίζνες...

«Χαῖρε, τὸ στέφος τῆς ἐγκρατείας». Ἄλλ' ἐκτὸς τῶν ἀγῶνων αὐτῶν ὑπάρχει ἓνας ἄλλος ἀγὼν ἀσυγκρίτως ἀνώτερος. Εἶνε αὐτὸς στὸν ὁποῖο μᾶς καλεῖ ἡ ἁγία μας Ἐκκλησία· ὁ ἀγὼν ἐναντίον τοῦ σατανᾶ, τοῦ κόσμου, καὶ τῶν παθῶν μας. Γιὰ προσπάθησε ν' ἀντιταχθῆς, ν' ἀντισταθῆς, νὰ ἐλέγξῃς τὸν ἑαυτό σου, καὶ θὰ δῆς πόσο δύσκολη εἶνε ἡ χαλιναγώγησις τῶν κατωτέρων ὁρμῶν, ὁ ἀγὼν τῆς ἀρετῆς κατὰ τῆς κακίας, καὶ ἰδίως τῆς **ἀκρασίας**, τῆς ἀσελγείας καὶ ἀκολασίας. Ὁρθῶς ἔλεγαν οἱ ἀρχαῖοι, ὅτι ὑψίστη νίκη εἶνε νὰ νικᾷς τὸν ἑαυτό σου, τὰ πάθη σου. Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος λόγου χάριν, ποὺ νίκησε ὅλο τὸν κόσμο, νικῆθηκε ἀπὸ ἓνα πάθος, τὸ κρασί· μέθυσσε καὶ διέπραξε φόνο· ἄλλοι νικῶνται ἀπὸ κάποιο ἄλλο πάθος.

Στὸν ἀγῶνα τῆς ἐγκρατείας, ποὺ εἶνε ὑψηλότερος καὶ ἀγιώτερος, διέπρεψε μιὰ γυναίκα, ἡ **ὑπεραγία Θεοτόκος**. Πῆρε ἄριστα. Διότι ἐδῶ νικοῦν καὶ γυναῖκες. **Νίκησε**. Γι' αὐτὸ ὁ ποιητὴς τοῦ Ἀκαθίστου τῆς λέει: Ἐπειδὴ νίκησες, Παναγία, στὸν ἀγῶνα τῆς ἐγκρατείας καὶ ἔμεινες ἀφθαρτος, «*χαῖρε, τὸ ἄνθος τῆς ἀφθαρσίας· χαῖρε, τὸ στέφος τῆς ἐγκρατείας*» (N1). Ἀπὸ τῆ νεότητά της μέχρι τὴν κοίμησί της ἡ Παναγία μας **ἔμεινε ἀθικτος καὶ ἀμόλυντος**. **Τῆς ἀρμόζει τὸ στεφάνι** τῆς ἐγκρατείας.

* * *

Μέχρι ἐδῶ καλά. Περισσότερο δὲν θὰ ἤθελα νὰ προχωρήσω, διότι τότε πρέπει νὰ σὰς ἐλέγξω. Γιατί τί βλέπω; Ἐπάνω στὰ κεφάλια σας οἱ περισσότεροι, ἄντρες καὶ γυναῖκες, βάλατε **στεφάνι τὴν ὥρα τοῦ γάμου**. Τί σημαίνει αὐτὸ τὸ στεφάνι; — ὅλα στὴν Ἐκκλησία μας ἔχουν σημασία. Βάζει ὁ ἱερεὺς στεφάνι στὸ κεφάλι τοῦ γαμπροῦ καὶ τῆς νύφης, σὰ νὰ τοὺς λήη: Σὲ συγχαίρω, παιδί μου, καὶ σὲ συγχαίρω, κόρη μου, διότι μέχρι στιγμῆς εἴστε παρθένοι, ἀθικτοὶ, καὶ ἔτσι ἔρχεστε στὸ γάμο· μπράβο σας! Αὐτὸ λέει ἡ Ἐκκλησία. Καὶ ἐρωτῶ: Τὸ στεφάνι εἶνε τὸ βραβεῖο τῆς παρθενίας, «*τὸ στέφος τῆς ἐγκρατείας*»· σὲ πόσα κεφάλια ἀξίζει νὰ τεθῆ;... Ν' ἀπαντήσω; Θὰ γίνω δυσάρεστος. Ἄχ, Θεέ μου, σὲ ποιά ἐποχὴ ζοῦμε; Ἄχ Πόντε, Μικρὰ Ἀσία, Μακεδονία, εὐλογημένοι πρόγονοι! Τότε ἤρμοζαν στὰ κεφάλια τῶν ἀνδρογύνων τὰ στεφάνια· παρθένος ἢ κόρη, παρθένος ὁ νέος, καθαροὶ σὰν τὸ κρύσταλλο δημιουργοῦσαν γάμο ἰδεῶδη. Διότι βάσις, ὄρος, προϋπόθεσις στερεοῦ γάμου εἶνε ἡ παρθενία. Ἐὰν σήμερα τὸ διαζύγιο χωρίζη τὰ ἀντρόγυνα, στὸ βάθος, λένε οἱ ψυχολόγοι, ξέρετε τί εἶνε; μιὰ πίκρα· — Ἄχ μὲ γέλασες, δὲν εἶσαι παρθένος, ἀλλοῦ ἔδωσες τὸν ἑαυτό σου... Καὶ ἄς ἰσχυρίζονται, ὅτι ἡ παρθενία εἶνε ἓνα τίποτα. Στὰ βάθη τῆς καρδιάς του ὁ ἄντρας ἔχει παράπονο, ὅτι ἡ κόρη ἔδωσε ἀλλοῦ τὰ τριαντάφυλλα τῆς παρθενίας της· καὶ πάλι ἡ κόρη ἔχει παράπονο, ὅτι ὁ ἄντρας ἔδωσε ἀλλοῦ τὰ μύρα τῆς τιμῆς του. Κ' ἐγώ, ποὺ ἐξέτασα πολλές αἰτήσεις διαζυγίων, βλέπω στὸ βάθος τὴν αἰτία: λένε λένε λένε, καὶ στὸ τέλος· — Δὲν τῆ βρῆκα καὶ ἐν τάξει!... Μοῦ λένε διάφορες ἱστορίες. Δὲ μὲ πείθεις, τοῦ λέω, μικροπράγματα εἶν' αὐτά. Ἀφοῦ λοιπὸν τοὺς πιέσω, βγαίνει, νάτο· — Ἄ, δὲν τῆ βρῆκα καὶ ἐν τάξει!...

Τιμᾶται σήμερα ἡ παρθενία; Καὶ στὴ μητρόπολί μου δυστυχῶς βρῆκα τὸ σατανικὸ ἔθιμο, μόλις ἀρραβωνιαστοῦν ὁ νέος καὶ ἡ νέα, οἱ ἴδιοι οἱ γονεῖς νὰ τοὺς σπρώχνουν, προτοῦ νὰ

δεχθοῦν τὶς εὐλογίες τῆς Ἐκκλησίας, νὰ σμίγουν καὶ νὰ ζοῦν σὰν ἀντρόγυνο. Τὸ ἀποτέλεσμα; Ἐμένα ρωτᾶτε; Μιὰ κοπέλλα ἤρθε κλαίγοντας, γιατί ὁ ἀρραβωνιαστικὸς τὴν ἄφησε ἔγκυο, πέταξε στὴν Αὐστραλία, κι αὐτὴ ἤθελε ν' αὐτοκτονήσῃ. Τὸ δὲ ἱερὸ μυστήριον τῆς στέψης καταστᾶ κωμῶδιον. Ἐγκυες ἔρχονται νὰ πάρουν τὴν ἄδεια γάμου. Μοῦ ἔλεγε ἓνας ἱερεὺς, ὅτι τὴν ὥρα τοῦ γάμου λιποθυμοῦν λόγω ἐγκυμοσύνης, πέφτουν κάτω μέσ' στὴν ἐκκλησία. Ἐνας δεσπότης ἅγιος, ὁ Κασσανδρεῖας Εἰρηναῖος, σ' αὐτοὺς δὲν ἐπέτρεπε τέτοια στεφάνια. Τὰ στεφάνια, ἔλεγε, ἀρμόζουν σὲ παρθένοὺς καὶ ἐγκρατεῖς.

«*Χαῖρε*», Παναγία, ποὺ εἶσαι «*τὸ στέφος τῆς ἐγκρατείας*». Χαίρετε κ' ἐσεῖς, νέοι καὶ νέες, ποὺ ἀκολουθεῖτε τὸν σπάνιον δρόμον τῆς παρθενίας. Δὲν θὰ ξεχάσω, ποὺ μέσα στὴν Κοζάνη εἶδα 200 - 300 ἀντάρτισσες — δὲν ἀνήκω σὲ κόμματα —, ποὺ κατέβηκαν ἀπ' τὸ βουνό, ἔκαναν παρέλασι καὶ φώναζαν· «Κάτω ἡ παρθενία!». ὦ Θεέ μου, λέω, αὐτὸ δὲν τὸ περίμενα ποτέ. **Ἐμπαίζεται ἡ παρθενία**. Μιὰ ἔρευνα στὰ γυμνάσια μεγάλης πόλεως ἔδειξε, ὅτι ἀπὸ τὰ ἑκατὸ κορίτσια γυμνασίου καὶ λυκείου τὰ ἐνενήντα βρέθηκαν κατεστραμμένα. Δὲν κατηγορῶ τὰ παιδιά· τί φταῖνε; Παρασύρονται ἀπὸ τὴ διεφθαρμένη τηλεόρασι, ἀπὸ περιοδικὰ, ἀπὸ γυμνά, ἀπὸ σκάνδαλα, ἀπὸ αἰσχρολογίες. Ἐτσι ἔπαψε πλέον ἡ παρθενία κ' ἡ ἐγκρατεία νὰ ἔνι τὸ στόλισμα τῆς γυναίκας.

* * *

«*Χαῖρε, τὸ στέφος τῆς ἐγκρατείας*». Αὐτὰ λέει ἡ Ἐκκλησία μας, ἀγαπητοί μου. Ἄλλὰ καὶ ἡ πατρίδα μας εἶνε ἐκεῖνη ποὺ ἔχτισε **Παρθενῶνα**, γιὰ νὰ τιμήσῃ τὴν παρθενία. Ἀφοῦ ζοῦμε σὲ μιὰ τέτοια πατρίδα καὶ στὴν Ἐκκλησία ποὺ ψάλλει «*Τὴν ὠραιότητα τῆς παρθενίας σου...*», μὴν εἴμαστε ὑποκριταὶ καὶ θεομπαῖχτες.

Νέοι καὶ νέες ποὺ μ' ἀκοῦτε, ἐγὼ ὁ γέρων ἐπίσκοπος σὰς προτρέπω. Κρατηθῆτε στὸ ὕψος σας· βουλώστε τ' αὐτιά σας στὰ κηρύγματα τῶν σειρήνων τῆς διαφθορᾶς, τῶν ἀθέων καὶ ἀπίστων. Ἐγκρατευθῆτε. **Μείνετε ἄγνοι**, σὰν τὸ χιόνι ποὺ εἶνε στὶς κορυφές τῶν ὀρέων μας. Βάλτε σκοπὸ τὸν τίμιον γάμον. Παρθένοι καὶ δύο· ἰδοὺ ὁ χριστιανικὸς γάμος, στὸν ὁποῖον ὁ ἱερεὺς θὰ θέσῃ στὰ κεφάλια σας τὸ βραβεῖο τῆς ἐγκρατείας, τὸ στεφάνι ποὺ ἀρμόζει στοὺς ἀγωνιστάς. Καὶ τότε, ὅταν θὰ ἔρχεστε στὴν ἐκκλησία, θὰ αισθάνεστε χαρὰ καὶ ἀγαλλίασι ἀκούγοντας στὸν Ἀκάθιστον ὕμνον· Παναγία: «*χαῖρε, τὸ στέφος τῆς ἐγκρατείας*»· ἀμήν.

† **ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος**